

„Odporúčala som sa vrúcne
sv. Jozefovi. Nepamätám sa,
že by som ho dosiaľ prosila o niečo,
čo by nebol splnil.“

(sv. Terézia z Avily)

Duchovná obnova

Marec - Apríl 2021

Svätý Jozef bol poslušný voči Božím vnuknutiam. Vážne situácie v jeho živote mu anjel vyjavil vo sne. Bolo to vtedy, keď chcel potajomky prepustiť Máriu, ktorá bola v požehnanom stave. Svätý Jozef poslúchol hlas anjela, ktorý k nemu prehovoril vo sne: „Neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého“ (Mt 1, 20).

Jozef poslúcha aj nariadenie cisára Augusta – vykonať súpis ľudu po celom svete. „Vybral sa aj Jozef z galilejského mesta Nazareta do Judey, do Dávidovho mesta, ktoré sa volá Betlehem, lebo pochádzal z Dávidovho domu a rodu, aby sa dal zapísať s Máriou, svojou manželkou, ktorá bola v požehnanom stave“ (Lk 2, 4-5).

Sv. Jozef poslúcha, keď hrozí Dieťaťu Ježišovi nebezpečenstvo. Ešte za noci vstane a uteká s Máriou do Egypta: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku, ujdí do Egypta a zostaň tam, kým ti nedám vedieť“ (Mt 2, 13).

Neskôr, opäť sv. Jozef poslúcha, keď sa má vrátiť späť do vlasti, pretože tí, čo číhali na život Dieťaťa už zomreli.

Poslúcha aj vtedy, keď ide spolu s Máriou do Jeruzalema na veľkonočné sviatky, kde sa im Ježiš stratil.

Celý Jozefov život má v sebe pečať poslušnosti voči Bohu, jeho prikázaniam, ľuďom, najmä však pri starostlivosti o Svätú rodinu.

Milovaní, často hovoríme, že v Evanjeliách nie je zaznamenané ani jedno slovo, ktoré by bol povedal sv. Jozef. Vidíme však koľko príkladov poslušnosti Evanjeliá zaznamenávajú. Je ich veľa, a určite bolo oveľa viac tých, ktoré zaznamenané nie sú. V tom je veľkosť sv. Jozefa.

SVÄTÝ JOZEF

- AKO POSLUŠNÝ OTEC

Jednou z charakteristík, ktorou Svätý Otec František v apoštolskom liste Sotcovským srdcom pomenúva sv. Jozefa, je poslušný otec.

Jozefovo otcovstvo sa prejavuje v poslušnosti Bohu: svojim „áno“ chráni Máriu a Ježiša, ktorého učí „konať Božiu vôľu,“ spolupracujúc na „veľkom tajomstve vykúpenia.“

BOŽIE SLOVO

S narodením Ježiša Krista to bolo takto: Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom. Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého.

Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe, preto ju zamýšľal potajomky prepustiť. Ako o tom uvažoval, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš; lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov“ (Mt 1, 18-21).

Po ich odchode sa Jozefovi vo sne zjavil Pánov anjel a povedal: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku, ujdí do Egypta a zostaň tam, kým ti nedám vedieť, lebo Herodes bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil.“

On vstal, vzal za noci dieťa i jeho matku a odišiel do Egypta. Tam zostal až do Herodesovej smrti, aby sa splnilo, čo povedal Pán ústami proroka: „Z Egypta som povolal svojho syna“ (Mt 2, 13-15).

Po Herodesovej smrti sa Pánov anjel zjavil vo sne Jozefovi v Egypte a povedal mu: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku a chod' do izraelskej krajiny. Tí, čo striehli na život dieťaťa, už pomreli.“ On vstal, vzal dieťa i jeho matku a vrátil sa do izraelskej krajiny. Ale keď sa dopočul, že v Judei kraluje Archelaus namiesto svojho otca Herodesa, bál sa ta ísť. Varovaný vo sne, odobral sa do Galilejského kraja. Keď ta prišiel, usadil sa v meste, ktoré sa volá Nazaret, aby sa splnilo, čo predpovedali proroci: „Budú ho volať Nazaretský“ (Mt 2, 19-23).

HLAVNÁ MYŠLIENKA

„Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý

a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu" (Mt 11, 29).

MODLITBA

(Jednou zo schválených modlitieb ku svätému Jozefovi je aj táto veľmi známa modlitba pápeža Leva XIII.)

K tebe sa utiekame, svätý Jozef

***K tebe sa utiekame, svätý Jozef,
vo svojich súženiach a prosíme o pomoc teba
i tvoju nevestu.***

S dôverou voláme k tebe, aby si nás ochraňoval.

Pre lásku, ktorá ťa spájala s nepoškvrnenou Pannou,

Božou Rodičkou, a pre otcovskú nežnosť,

***ktorou si objímal Božie dieťa Ježiša, zhladni na dedičstvo,
ktoré svojou krvou nadobudol Ježiš Kristus, a svojou mocnou
podporou príspej nám na pomoc v našich biedach.***

***Ty, starostlivý ochranca Svätej rodiny, stráž vyvolené
pokolenie Ježiša Krista, odvracaj od nás, láskavý otec, všetku
nákazu bludu a hriechu.***

Pomáhaj nám z neba, mocný náš ochranca,

***v boji s mocnosťami temnosti a tak, ako si dieťa Ježiša
vyslobodil z veľkého nebezpečenstva života, obhajuj aj svätú
Božiu Cirkev pred nepriateľskými úkladmi a pred každým
protivenstvom a nás všetkých prijmi do svojej trvalej
ochrany, aby sme podľa tvojho príkladu a s tvojou pomocou
mohli viesť svätý život, nábožne umrieť a v nebi dosiahnuť
večnú blaženosť. Amen.***

ÚVANA:

V tejto obnove budeme pokračovať v rozoberaní ďalšej charakteristiky, ktorú nám predstavil Svätý Otec František v apoštolskom liste *Patris corde* (S otcovským srdcom), keď hovoril o otcovstve sv. Jozefa. V liste Svätý Otec označil sv. Jozefa charakteristikami: „milovaný otec“, „nežný a láskavý“, „poslušný, „prijímajúci“, „tvorivo odvážny“, „pracovitý“ a „držiaci sa v úzadí – v tieni“.

Ďalšou z charakteristík sv. Jozefa, ktorú mu dáva Svätý Otec a ktorú si priblížime je: Svätý Jozef ako poslušný otec.

3. Svätý Jozef – poslušný otec

Svätý Otec v apoštolskom liste uvádza: Podobne ako Boh zjavil svoj plán spásy Márii, vyjaval svoje plány aj Jozefovi. Urobil to v snoch, ktoré sú v Biblii – rovnako ako u všetkých starých národov – považované za jeden z prostriedkov, ktorými Boh zjavuje svoju vôľu.

Jozef sa veľmi trápil ohľadom nepochopiteľného Máriinho tehotenstva. Nechcel ju „vystaviť potupe“, ale rozhodol sa ju „potajomky prepustiť“ (Mt 1, 19).

V prvom sne mu anjel pomôže vyriešiť jeho vážnu dilemu: „*Neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš; lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov*“ (Mt 1, 20-21). Jozef hneď reaguje: „*Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel*“ (Mt 1, 24). Poslušnosť mu pomohla vyriešiť jeho problém a zachrániť Máriu.

Páter Elias Vella hovorí, že Mária a Jozef nás učia čakať na Boha. Boží čas nie je naším časom. Nechápeme, prečo je Boh

taký pomalý, ako sa my na to z ľudského hľadiska pozeráme. Keď bola Mária v požehnanom stave, Jozef bol rozrušený, zmätený. Vedel, že Mária nebola v požehnanom stave s ním. A na druhej strane nechápal, ako to mohla Mária urobiť. On jej predsa dôveroval. A napriek tomu nemohol poprieť to, čo videl. A Mária čakala na Boha. *„Môj Bože, prečo nezasiahneš? Prečo nechávaš mňa a Jozefa v takom čase trápenia a smútku?“*

Milovaní, to sú otázky, ktoré sa môžu v mnohých situáciách vynárať aj v našich srdciach. Boh však čoskoro prichádza s odpoveďou. Prichádza v pravý čas. K Jozefovi prehovorí prostredníctvom anjela vo sne. Nemyslime, si, že Boh k nám neprichádza podobným spôsobom, že nechce s nami zdieľať naše ťažkosti a problémy. Je pri každom jednom, kto má o neho záujem a prosí ho o pomoc. Približuje sa k človeku rôznymi spôsobmi. Niekedy cez iného človeka, inokedy cez naše svedomie, cez Sväté písmo, cez dobré skutky iných... Približuje sa a chce prehovoriť k nášmu srdcu: *„Neboj sa, len pod' ďalej a ja ti budem pomáhať. Budem stáť po tvojom boku, až kým všetky ťažkosti ustúpia. Som tu pre teba.“*

V druhom sne anjel prikazuje Jozefovi: *„Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku, ujdí do Egypta a zostaň tam, kým ti nedám vedieť, lebo Herodes bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil“ (Mt 2, 13).* Jozef neváha poslúchnuť, bez ohľadu na ťažkosti, ktoré ho čakajú: *„On vstal, vzal za noci dieťa i jeho maku a odišiel do Egypta. Tam zostal až do Herodesovej smrti“ (Mt 2, 14- 15).*

V Egypte Jozef s dôverou a trpezlivo čakal, kedy mu anjel dá sľúbený pokyn na návrat' do domoviny. Hneď ako mu v treťom sne Boží posol nariadi – po tom, čo ho informoval o smrti tých, čo chceli dieťa zabiť –, aby vstal, vzal so sebou

diet'a i jeho matku a vrátil sa do izraelskej krajiny (porov. Mt 2, 19-20), Jozef znova bez váhania poslúchne: „On vstal, vzal diet'a i jeho matku a vrátil sa do izraelskej krajiny“ (Mt 2, 21).

Avšak na spiatocnej ceste, „ked' sa dopočul, že v Judei kral'uje Archelaus namiesto svojho otca Herodesa, bál sa ta ísť. Varovaný vo sne (to je štvrtý raz, čo sa tak stalo), odobral sa do galilejského kraja. Ked' ta prišiel, usadil sa v meste, ktoré sa volá Nazaret“ (Mt 2, 22-23).

Jozef – poslušný otec

Josemaria Escrivá v knihe *Íst s Kristom* sa tiež zamýšľa nad Jozefovou poslušnosťou a uvádza niektoré príklady:

Jozef sa diví, Jozef žasne, Boh mu odhaľuje svoje zámery a on sa ich snaží pochopiť. Ako každá duša, ktorá chce nasledovať Ježiša zblízka, ihneď odhalí, že nie je možné kráčať pohodlným krokom, že rutina tu nemá miesto. Pretože Boh sa neuspokojí so zotrvávaním na dosiahnutej úrovni, so žiadnym odpočívaním na vavrínoch v tom, čo už máme. Vyžaduje stále viac a jeho cesty sú iné ako naše ľudské cesty. Svätý Jozef – tak, ako žiaden iný človek pred ním ani po ňom – sa od Ježiša naučil byť pozorným pri rozpoznávaní zázračných Božích diel, a naučil sa mať dušu i srdce otvorené.

Milovaní, aj pre nás je najdôležitejšie, aby sme mali otvorené srdce, aby Boh mohol k nám prísť a cez nás konať. Takým bol aj sv. Jozef. Načúvajúci ale zároveň i konajúci. Aj my musíme v našom živote spoznávať Božiu vôľu a snažiť sa ju čím najlepšie splniť. Pán Boh od nás očakáva, aby sme ho nasledovali, zobrali na seba svoj kríž a išli za ním. Volá nás k spolupráci. A niet lepšieho vzoru pre nás, akým bol sv. Jozef, ktorý verne plnil Božiu vôľu, pričom používal svoj rozum, svoje nadanie, ale s plnou dôverou v Boha a odovzdanosťou do jeho

vôle. Takýchto ľudí Boh vedie zázračným spôsobom, pretože sú vernými spolupracovníkmi na diele spásy, na vykúpení ľudstva.

Jozefovo plnenie Božej vôle nie je ani rutinné ani formalistické, ale spontánne a hlboké. Zákon, podľa ktorého žil každý praktizujúci Žid, nebol preňho len jednoduchou zbierkou zákonov alebo chladným súborom predpisov, ale vyjadrením vôle živého Boha. Preto dokázal rozpoznať Pánov hlas, keď sa naňho tak neočakávane a prekvapujúcim spôsobom obrátil. Ved' život svätého Patriarchu bol síce prostý, ale nie ľahký.

Keď sv. Matúš opisuje tieto scény vo svojom Evanjeliu, neustále zdôrazňuje vernosť Jozefa, ktorý bez váhania plní Božie príkazy, aj keď sa mu ich zmysel niekedy môže zdať nejasný alebo ich súvislosť s ostatnými Božimi plánmi skrytá.

Cirkevní otcovia a duchovní autori pri mnohých príležitostiach vyzdvihujú túto pevnosť Jozefovej viery. Nadväzujúc na slová anjela, ktorý mu prikázal utiecť pred Herodesom a nájsť útočisko v Egypte (porov. Mt 2, 13), svätý Ján Zlatoústý píše: „*Keď to Jozef počul, nepohoršil sa a nepovedal: ‚To vyzerá ako nejaká záhada. Ved' ty sám si nám dal pred časom vedieť, že on má spasit' svoj ľud, a teraz nie je schopný zachrániť ani seba samého, ba dokonca musíme utekať, vydat' sa na dlhú cestu, trpieť vyhnanstvo – čo predsa protirečí tvojmu sľubu.‘* Jozef neuvažuje takýmto spôsobom, pretože je mužnom verným. Ani sa nepýta na čas návratu, napriek tomu, že ho anjel nechal neurčený, iba čo mu povedal: *‚Budeš tam – v Egypte – , kým ti nedám vedieť.‘* Napriek všetkému nevyslovuje námietky, ale poslúchne a uverí a s radosťou znáša všetky skúšky.

Jozefova viera neochabuje a jeho poslušnosť je vždy dôsledná a rýchla. Aby sme lepšie pochopili ponaučenie, ktoré nám tu sv. Patriarcha dáva, je dobré, keď si uvedomíme, že jeho viera je aktívna a že jeho poddajnosť nie je vyjadrením poslušnosti človeka, ktorý sa len necháva unášať behom udalostí.

Jozef sa bezvýhradne odovzdal do Božích rúk, no nikdy neprestal udalosti zvažovať, a tak mohol od Pána získať taký stupeň pochopenia Božích diel, ktorý je onou pravou múdrosťou. Takto sa postupne naučil, že nadprirodzené zámery nesú v sebe Božiu logiku, ktorá je niekedy v úplnom protiklade s ľudskými plánmi.

V rozličných okolnostiach svojho života neprestáva Patriarcha rozmýšľať, ani sa nevzdáva svojej zodpovednosti. Naopak, do služby viery zapája celú svoju ľudskú skúsenosť. Pri návrate z Egypta, „*keď sa dopyčul, že v Judei kraľuje Archelaus namiesto svojho otca Herodesa, bál sa ta ísť*“ (Mt 2, 22). Naučil sa pohybovať v rámci Božieho plánu a ako potvrdenie, že Boh skutočne chce, čo Jozef tuší, dostáva pokyn odobrať sa do Galiley.

A spiac sa stará o Cirkev!

Niekoľko rád Svätého Otca Františka o jeho oddanosti sv. Jozefovi, ktorého sviatok v Cirkvi slávime 19. marca.

Chcel by som vám tiež povedať niečo veľmi osobné. Veľmi milujem svätého Jozefa, lebo je to muž silný a tichý. Na mojom písacom stole mám sochu sv. Jozefa, ako spí. A spiac sa stará o Cirkev! Áno! Dokáže to. A keď mám nejaký problém, nejakú ťažkosť, napíšem to na lístok a položím ho sv. Jozefovi k nohám, aby o tom sníval! To znamená, aby sa za tento problém modlil!

Druhým aspektom je vstať s Ježišom a Máriou. Tieto cenné chvíle odpočinku, prestávky s Pánom v modlitbe, sú chvíľami, ktoré by sa nám mohlo žiadať predĺžiť. Ale rovnako ako sv. Jozef, aj my, keď začujeme Boží hlas, musíme sa zobudiť z nášho sna, musíme vstať a konať, aj v rodine musíme vstávať a konať (porov. Rim 13, 11). Viera nás nevytrháva zo sveta, ale hlbšie nás do neho začleňuje, to je veľmi dôležité. Musíme vnikať hlbšie do sveta, no v sile modlitby. Každý z nás totiž uskutočňuje osobitnú úlohu pri príprave príchodu Božieho Kráľovstva na svet.

Tichosť sv. Jozefa a jeho mlčanie

Milovaní, tichosť a mlčanie vedú sv. Jozefa k otvoreniu sa Bohu, jeho tajomstvám. Na to, aby sv. Jozef bol poslušný Božej vôli, potrebuje čerpať silu z ticha, v ktorom sa stretáva s Bohom. Tu dostáva odpovede na svoje otázky a pochybnosti. Dostáva silu k vykonaniu diel, o ktoré ho Boh žiada. V tichu sa všetko rodí, v dôvernom tichu Jozef stále viac spoznáva Boha, jeho lásku a plán, ktorý má s ním Boh.

V nasledujúcej časti sa budeme zamýšľať nad slovami z rozhovoru Daniela Lysého s kňazom Róbertom Neupauerom, ktorý pripravil Diecézny katechetický úrad Spišskej diecézy z príležitosti Roku sv. Jozefa.

Sv. Jozef viedol skrytý život v malej neznámej dedinke Nazaret. Ďaleko od Betlehema, od jeho rodného mesta ako aj od Jeruzalema, kde sa týčil chrám. Vieme, že o Nazarete sa rozprávalo ako mestečku, skadiaľ nemalo byť nič dobré. Mohli by sme povedať, že Jozefovo konanie vychádzalo z jeho mlčania. Prostredníctvom neho Jozef vstupoval do vzťahu s Bohom.

Jozefovo mlčanie nás učí viacerým veciam: Ukazuje nám, že ticho je veľmi potrebné na to, aby človek dokázal načúvať svetu, načúvať prírode, ale načúvať hlavne ľuďom, ktorí ho obklopujú a sú v jeho živote prítomní. Neraz týchto ľudí berieme ako samozrejmosť. A tichosť sv. Jozefa nás učí kontemplovat' a žasnúť nad týmito darmi. Učí nás kontemplovat' a žasnúť nad hodnotami, ktoré sú spojené s darmi ako sú hodnoty pravdy, dobra, krásy.

Svätý Jozef v bežnom, každodennom dni pri práci či v starostlivosti o dieťa Ježiša, v mládencovi Ježišovi či v dospievajúcom mužovi, ako aj v Božej Matke, Panne Márii, svojej manželke, odhaľoval Božiu blízkosť.

Súčasná doba je poznačená, ako hovorí kardinál Sarah v jednej zo svojich kníh *Sila ticha* tým, že žijeme v istej diktatúre hluku. Obklopení svetlami svetiel z displejov, z mobilov, z obrazoviek. A Jozef nás chce naučiť vstúpiť do ticha a vzopriet' sa v dobrom slova zmysle tejto diktatúre hluku. Je to dostupné pre každého človeka. Vstúpiť do komôrky vlastného srdca a takto prežívať deň, hľadiet' na tieto dary, na manžela, manželku, na dieťa takým vnútorným pohľadom.

Druhú vec, ktorú nás učí Jozefovo mlčanie, je žiť s tajomstvom a skloniť sa pred ním. Súčasná doba neznáša tajomstvo. Viera a rozum sú také dve krídla, vďaka ktorým sa môžeme dotýkať neba, stúpať k nebu. A my sme už asi päť posledných storočí postupne z tej viery ako z jedného krídel odstrihovali a namiesto toho, aby sme stúpali, tak padáme na zem. Všetko si chceme overiť iba čistým rozumom. Na všetko chceme mať jasnú odpoveď. Upadli sme do pasce pýchy vlastného rozumu, a preto nedokážeme vzlietnuť k nebu. Skúsenosti, ktoré presahujú ľudský rozum a hranice vedy, sa

snažíme podložiť rozumom, a keď nám začnú unikať, ako keby sme ich vylúčili zo svojho života, ako keby vôbec neexistovali.

Veľké veci aj veľkí ľudia sa rodia v tichu

Keď si zoberieme lásku medzi manželmi, sv. Pavol o nej hovorí ako o veľkom tajomstve. Poukazuje na to, že manželská láska je veľkým tajomstvom, že v nej je niečo veľké. V nej je prítomná láska samotného Boha, láska Krista k Cirkvi. Čo sme my počas tých posledných rokov alebo storočí urobili z tejto lásky, ktorá má moc posvätiť manželov, pretože je v nej prítomný Boh? Ako sa dnes hľadá na tajomstvo manželstva? Láska sa častokrát prirovnáva k nejakému citu, ktorý keď zmizne, potom končí aj manželstvo.

Alebo, keď sa pozrieme na otázku dôstojnosti človeka, otázku jeho života, zvlášť u detí alebo u starých ľudí. Aj toto tajomstvo života osoby nás presahuje. Kto sa nechce nechať ním presiahnuť, ten zredukuje život toho druhého častokrát len na svoje plány, svoje predstavy. Neváha dokonca život druhého aj zničiť. Dieťa, ktoré žije v lone matky, a matka má inú predstavu o svojom živote, matka sa rozhodne svoje dieťa zabiť. Nehovoriac o tom, keď sa pozrieme na otázku viery a začneme rozprávať o tajomstve krstu, Eucharistie.

Sú dva extrémny, ktoré možno súvisia aj s covidom. Ako je aj tu nebezpečné odstrihnúť vieru od rozumu a rozum od viery. Keď sa odstrihne rozum od viery, tak tu máme mnohé tvrdenia o tom, že nepotrebujeme počúvať žiadnych epidemiológov, žiadnych vedcov, odborníkov. Mnohí povedia, že Pán Boh nás zachráni, nepotrebujeme žiadne rúško. Na druhej strane, ak odstrihneme vieru a necháme len rozum, tak zrazu zistíme, že viera akoby vôbec nebola súčasťou človeka. Alebo ak, tak len do takej miery, ako sú potrebné fitnes centrá, plavárne,

reštaurácie, kiná. A tak vidíme, že dnes máme problém interpretovať naše skúsenosti v tajomstve viery v Božom svetle. Obe skutočnosti sú dôležité, viera i rozum. A postava sv. Jozefa nás učí spájať reálny konkrétny život so životom viery.

Milovaní, páter Elias Vella, evanjelizátor z Malty, nás učí, že musíme spolupracovať pri naplňaní Božieho plánu spásy. Každý z nás má vo svojom živote poslanie. Boh nám bude pomáhať, bude nás ochraňovať, ale kroky, ktoré robíme smerom k nemu a k človeku, nikto neurobí za nás. Musíme urobiť tú svoju malú časť. Ved', čo by mal Boh na našom živote požehnať, ak by sme k nemu nekráčali. Jemu nevadia naše nedostatky, ani naše pády, ale nemôže si pomôcť, ak by sme sa zastavili a nekráčali k nemu, alebo začali kráčať inou cestou, ako je jeho pravda a láska. Začali by sme kráčať k Zlému. Hoci aj z tejto cesty sa môžeme vrátiť k Bohu, pretože jeho Srdce je vždy pripravené nás prijať. Otvorme aj my naše srdcia pre Boha a pre prijatie jeho lásky v našom živote.

Jozefovo mlčanie nás ďalej učí aj tomu, že naozaj veľké veci, aj veľkí ľudia, sa rodia v tichu. Iste tou najväčšou vecou v dejinách celého sveta bolo vtelenie Boha. To, že Boh sa stal človekom, a že vykúpil svet. Jozef svojím mlčaním vyslovil áno veľkému tajomstvu a prijal Máriu aj dieťa, ktoré sa v nej počalo. Prijal Boha do svojho života.

A ešte dve veci, ktoré nás učí Jozefovo mlčanie. Prvou je to, že v tichu môžeme začuť Boží hlas. Môžeme sa stretnúť so Slovom, ktoré sa stalo telom. V tichu môžeme načúvať Slovu. Boh hovorí v tichu modlitby, v tichu adorácie, kontemplácie. Pôst je časom, aby človek vošiel do svojej izby a tam sa započúval do tohto Božieho ticha. A napokon ticho nás učí aj komunikovať. Ticho je základom komunikácie. Boh chcel komunikovať svoju lásku v tichu. V tichu betlehemskej noci

vstúpil na túto zem. Ticho je základom komunikácie, pretože človek je schopný v tichu nielen počuť, čo ten druhý hovorí, ale aj načúvať tomu druhému. Vďaka tichu nemá človek rýchlo pripravené odpovede na všetko. Ticho nás učí načúvať nielen slovám, ale aj srdcu toho druhého. Ticho nás učí vysloviť také slová a takým spôsobom, aby neponižovali, aby nezraňovali. Teda slová od srdca. Nie v tom zmysle, že čo na srdci, to na jazyku. Práve v tichu človek dokáže vysloviť slová od srdca, z lásky.

Jozef, muž tichý a pokorný srdcom

Vdp. Róbert Neupauer ďalej pokračuje: Aj nás môže sv. Jozef naučiť prijať Máriu do svojho života a s ňou prijať Krista. Vidíme Máriu a Jozefa, ktorí boli rozdielni v prežívaní viery. Táto ich rozdielnosť nebola pre nich prekážkou, ale dôvodom ešte viac sa zblížiť a ešte viac upevniť ich vzájomné puto, v ktorom tajomne pôsobil Boh. Je to výzva aj pozvanie pre manželov, aby ich viera spájala, aby bola žitá, zdieľaná, pretože taká viera dáva priestor Kristovi. Aby sa nezabúdali o viere zdieľať, rozprávať, spolu sa modliť ako manželia. Tie ťažké situácie, ktoré postihli Svätú rodinu, prichádzajú do každej rodiny. Ak príde nejaká ťažká situácia, tak práve viera Jozefa, ktorý prijal Máriu a Ježiša, a viera Márie, ktorá prijala Ježiša spolu s Jozefom, nás učia položiť si dôležité otázky: Pane, čo nám chceš cez túto udalosť, ktorú prežívame v našom manželstve, v našej rodine, povedať? Ako nás môže táto situácia bližšie priviesť k spáse? Ako môžeme dať priestor Ježišovi tu a teraz?

Manželia by mali dať priestor jeden druhému v prežívaní viery. Zvlášť deti, dospievajúci chlapani musia vidieť ako otec prežíva vieru. Čas covidu je tiež dobrým časom naučiť sa takej

rodinnej modlitbe, rodinnej liturgii. Nemôžeme teraz chodiť do kostola, ale môžeme sa spolu v rodinách modliť.

V čom je sv. Jozef pre nás vzorom? Jozef nikdy nehľadal nejaké rýchle riešenia, ale čelil realite s otvorenými očami, prijímajúc osobnú zodpovednosť. Viera je o skutočnom hľadaní, postavení sa čelom k realite a k tomu, že človek vezme zodpovednosť za svoje rozhodnutia. Svätý Ján Pavol II. v exhortácii o sv. Jozefovi Redemptoris custos hovorí, že Jozef je dôkazom toho, že ten kto chce byť dobrým a ozajstným Kristovým nasledovníkom, nepotrebuje konať výnimočné veci. Stačí mať obyčajné, jednoduché a ľudské čnosti, ale treba aby boli opravdivé a skutočné.

Sv. Jozef nekonal veľké veci, ale jednoduché, obyčajné každodenné veci v Nazarete, v dielni, v domácnosti, ale mal ľudské čnosti, ktoré boli opravdivé a skutočné. Mal čnosť zbožnosti, istej piety pred Bohom. Táto jeho nábožnosť, zbožnosť sa odzrkadlila aj vo vzťahu k druhým. Mal istú bázeň pred svojou manželkou. Sv. Jozef učí mať bázeň pred Bohom, manžel pred svojou manželkou, pred deťmi, pretože táto bázeň nás učí čnosti lásky, zodpovednosti za tie dary, ktoré sme dostali. Sv. Jozef nás učí čnosti rozvahy, nádeje, rozhodnosti, schopnosti prijať zodpovednosť za naše rozhodnutia. Nehádzať tú zodpovednosť na iných. Učí nás čnosti zmužilosti nepoddať sa ťažkostiam, ktoré život prináša. Prijíma a koná, začína vidieť, aký má Boh plán. Jozef nás učí mlčať a konať. Chce nás naučiť mlčaniu, aby sme mohli konať pravé dobro a dobrým spôsobom.

3. Svätý Jozef – poslušný otec

Svätý Otec František v liste Patris corde (S otcovským srdcom) píše o poslušnosti sv. Jozefa slová, ktoré v Evanjeliu zaznamenáva sv. Lukáš.

Evanjelista Lukáš hovorí, že Jozef podstúpil dlhú a namáhavú cestu z Nazareta do Betlehema, aby sa dal zapísať vo svojom rodnom meste splnil tak nariadenie cisára Augusta Cézara o súpise ľudu. A práve tu sa narodil Ježiš (porov. 2, 1-7) a zapísali ho do registra Rímskeho impéria, ako všetky ostatné deti.

Svätý Lukáš sa zvlášť snaží zdôrazniť, že Ježišovi rodičia dodržiavali predpisy Zákona: obrad Ježišovej obriezky, Máriino očisťovanie po pôrode, obeta prinesená Bohu za prvorodeného (porov. 2, 21-24).

V každej situácii svojho života dokázal Jozef povedať svoje „fiat“ tak ako Mária pri zvestovaní a Ježiš v Getsemanskej záhrade.

Vo svojej úlohe hlavy rodiny učil Jozef Ježiša, aby bol poslušný rodičom (porov. Lk 2, 51), podľa Božieho prikázania (porov. Ex 20, 12).

Počas skrytého života v Nazarete sa Ježiš v Jozefovej škole učil plniť Otcovu vôľu. Táto vôľa sa stala jeho každodenným pokrmom (porov. Jn 4, 34). Aj v najt'ažšej chvíli svojho života, ktorú prežíval v Getsemani, dal prednosť Božej vôli pred svojou a „stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži“ (Flp 2, 8). Preto autor Hebrejom uzatvára, že Ježiš „z toho, čo vytrpel, naučil sa poslušnosti“ (5,8).

Zo všetkých týchto udalostí vyplýva, že „Boh povolal sv. Jozefa, aby uskutočňovaním svojej otcovskej úlohy slúžil osobe a poslaniu Ježiša. To je práve spôsob, akým Jozef spolupracoval v plnosti času na veľkom tajomstve spásy a takto naozaj bol služobníkom spásy.“

ROZHOVOR S MATKOU

DRAHÁ MATKA MÁRIA,

ako máme my v živote prejavovať poslušnosť?

MILOVANÍ,

bud'te poslušnými deťmi nebeského Otca a počúvajte sa navzájom. Majte bázeň jeden pred druhým v rodinách, spoločenstvách, na pracoviskách... A nebeský Otec požehná vaše snaženia.

DRAHÁ MATKA MÁRIA,

d'akujeme ti, že si nám ukázala svoju poslušnosť Bohu pri narodení Ježiša, ale aj pri jeho smrti. Sv. Jozefovi tiež d'akujeme za príklad poslušnosti.

SPYTOVANIE SVEDOMIA

- 1. Otváram svoje srdce Bohu, aby som porozumel, čo od mňa chce?**
- 2. Snažím sa spoznať Božiu vôľu a som poddajným nástrojom v jeho rukách?**
- 3. Som poslušný, ak ma Boh volá k tomu, čo on chce, aby som robil?**
- 4. Spoznávam to z mojej viery, prostredníctvom svedomia, cez blížnych?**
- 5. Snažím sa vo svojom každodennom živote spájať rozum a vieru ako sv. Jozef?**
- 6. Som odovzdaný do Božích rúk, ale pritom dávam aj svoj osobný vklad do situácie?**

- 7. Som poslušný Bohu aj vtedy, keď nerozumiem situáciám, ktoré prežívam?**
- 8. Aj vtedy, keď mi je ich zmysel nejasný?**
- 9. Neprestávam ani vtedy kráčať k Bohu a jeho láske?**
- 10. Verím, že ak pôjdem za ním, on ma požehná?**

PREDAVZATIE

Pomodlím sa trikrát Otče nás, Zdravas´ , Sláva Otcu a modlitbu K tebe sa utiekame, sv. Jozef a budem ho prosiť o jeho pomoc a zvláštnu ochranu.

MODLITBA

**Svätý Jozef, ochranca svätej Cirkvi,
oroduj za nás.**

Použitá literatúra:

***Apoštolský list Svätého Otca Františka Patris corde
(S otcovským srdcom) o vyhlásení Roka sv. Jozefa
Josemaría Escrivá, Íst' s Kristom***

***Vydáva: Rodina Nepoškrnenej
Spracovala: sr. M. Jaroslava
Objednávky prijímame na adrese:
Rodina Nepoškrnenej, 038 31 Vrúcko 190 t.č. 043/4933741, e-mail:
rodinaneposkrnenej@gmail.com***